

Βρυξέλλες, 19 Απριλίου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0207(COD)

6833/1/20
REV 1 ADD 1

JAI 240
INF 238
CADREFIN 35
FREMP 23
DROIPEN 130
COPEN 394
JUSTCIV 160
CODEC 186
PARLNAT 156

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση εν όψει της έκδοσης ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση του προγράμματος «Πολίτες, Ισότητα, Δικαιώματα και Αξίες» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1381/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 390/2014 του Συμβουλίου

- Σκεπτικό του Συμβουλίου
- Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 19 Απριλίου 2021

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 30 Μαΐου 2018 η Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Δικαιώματα και αξίες» για την περίοδο 2021-2027¹.
2. Η εξέταση της πρότασης άρχισε τον Οκτώβριο του 2018 και ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο. Στις 19 Δεκεμβρίου 2018 η EMA έδωσε μερική εντολή για διαπραγματεύσεις².
Δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός περιλαμβάνεται στις δέσμες προτάσεων που συνδέονται με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (εφεξής: ΠΔΠ), όλες οι διατάξεις με δημοσιονομικές επιπτώσεις ή οριζόντιου χαρακτήρα τέθηκαν κατά μέρος, εν αναμονή περαιτέρω προόδου όσον αφορά το ΠΔΠ.
3. Στις 20 Φεβρουαρίου 2019 η EMA χορήγησε παράταση της μερικής εντολής, η οποία επέτρεψε τη διαπραγμάτευση των διατάξεων, των αιτιολογικών σκέψεων και των δραστηριοτήτων που συνδέονται με το νέο σκέλος για τις αξίες της Ένωσης το οποίο πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
4. Διοργανώθηκαν τέσσερις τριμερείς διάλογοι στις 22 Ιανουαρίου, 5 Φεβρουαρίου, 20 Φεβρουαρίου και 6 Μαρτίου 2019, ενώ προηγήθηκαν διάφορες συνεδριάσεις τεχνικού χαρακτήρα και συσκέψεις για τη σύνταξη κειμένων. Στο πλαίσιο του Συμβουλίου, διοργανώθηκαν τρεις συνεδριάσεις της ad hoc Ομάδας «Χρηματοπιστωτικά μέσα στον τομέα ΔΕΥ» προκειμένου να ενημερωθούν τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόοδο των διαπραγματεύσεων και να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Οι συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν την 1η, τη 15η και την 28η Φεβρουαρίου 2019.
5. Χάρη στις εν λόγω διαπραγματεύσεις επιτεύχθηκε κοινή αντίληψη με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο³ σχετικά με τα εκτός αγκυλών τμήματα της πρότασης, για τα οποία είχε λάβει εντολή η Προεδρία. Τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων παρατίθενται στο έγγραφο 7249/1/19. Στις 13 Μαρτίου 2019 η EMA επιβεβαίωσε την κοινή αντίληψη που επιτεύχθηκε με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

¹ Έγγρ. 9605/1/18 REV 1

² Έγγρ. 15347/18

³ Έγγρ. 7249/1/19

6. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιβεβαίωσε την κοινή αντίληψη στις 17 Απριλίου 2019, εγκρίνοντας το νομοθετικό του ψήφισμα (πρώτη ανάγνωση).
7. Στις 16 Νοεμβρίου 2020 η EMA εξέτασε την προσωρινή πολιτική συμφωνία στην οποία κατέληξαν οι διαπραγματευτές σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027. Αυτό επέτρεψε στην EMA να εγκρίνει την πλήρη εντολή για διαπραγματεύσεις σχετικά με το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (ο τίτλος του προγράμματος είχε τροποποιηθεί κατά τις διαπραγματεύσεις του 2019 με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο), στις 2 Δεκεμβρίου 2020.
8. Δύο ακόμα τριμερείς διάλογοι πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 17 Δεκεμβρίου 2020. Στις 17 Δεκεμβρίου 2020 επιτεύχθηκε προσωρινή πολιτική συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
9. Εν τω μεταξύ, στις 17 Δεκεμβρίου 2020 το Συμβούλιο ενέκρινε τύποις τα επιμέρους στοιχεία της δέσμης του ΠΔΠ.
10. Στις 3 Φεβρουαρίου 2021 η EMA ανέλυσε το τελικό συμβιβαστικό κείμενο και εξέφρασε την υποστήριξή της προς αυτό.
11. Στις 4 Φεβρουαρίου 2021 ο πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απηύθυνε επιστολή στον πρόεδρο της EMA (2ο τμήμα), επιβεβαιώνοντας τη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί της έκβασης των διοργανικών διαπραγματεύσεων (με την επιφύλαξη του νομικού-γλωσσικού ελέγχου και από τα δύο θεσμικά όργανα).
12. Στις 17 Φεβρουαρίου 2021 η EMA κατέληξε σε πολιτική συμφωνία επί του συμβιβαστικού κειμένου.

II. ΣΤΟΧΟΣ

13. Το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» αποσκοπεί στην προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες της ΕΕ, με στόχο τη διατήρηση ανοιχτών, δημοκρατικών και συμπεριληπτικών κοινωνιών. Στην πρόταση της Επιτροπής αναφέρονται τρεις συγκεκριμένοι στόχοι: (i) προώθηση της ισότητας και των δικαιωμάτων (ισότητα των φύλων, καταπολέμηση των διακρίσεων, δικαιώματα των παιδιών), (ii) προώθηση της δραστηριοποίησης των πολιτών και της συμμετοχής τους στη δημοκρατική ζωή της Ένωσης (σκέλος «Δραστηριοποίηση και συμμετοχή των πολιτών») και (iii) καταπολέμηση της βίας, ιδιαίτερα εις βάρος των παιδιών και των γυναικών (σκέλος «Δάφνη»). Κατόπιν διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προστέθηκε ένας τέταρτος στόχος για την προστασία και την προώθηση των αξιών της ΕΕ (σκέλος «Αξίες της Ένωσης»).

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Νέο σκέλος

14. Προστέθηκε ένα τέταρτο σκέλος («Αξίες της Ένωσης») στα τρία υφιστάμενα («Ισότητα και δικαιώματα», «Δραστηριοποίηση και συμμετοχή των πολιτών» και «Δάφνη»). Το σκέλος αυτό αποσκοπεί ιδίως στην προώθηση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Τα στοιχεία αυτά είναι θεμελιώδους σημασίας για τη σφυρηλάτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην Ένωση και για την εξασφάλιση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το πρόγραμμα θα συμβάλει στην οικοδόμηση μιας πιο δημοκρατικής Ένωσης, στον σεβασμό προς το κράτος δικαίου και τον δημοκρατικό διάλογο, στη διαφάνεια και τη χρηστή διακυβέρνηση.
15. Η επιπλέον χρηματοδότηση που παρέχεται μέσω των πρόσθετων κονδυλίων εξασφαλίζει ότι αφενός το σκέλος «Αξίες της Ένωσης» λαμβάνει επαρκή χρηματοδότηση και ότι αφετέρου δεν υπονομεύεται η ορθή υλοποίηση των άλλων τριών σκελών.

Κατανομή των κονδυλίων

16. Καθώς το ποσό του αρχικού χρηματοδοτικού κονδυλίου έχει υπερδιπλασιαστεί, χάρη στα πρόσθετα κονδύλια, το πρόγραμμα θα λάβει επαρκή χρηματοδότηση. Με την κατανομή των κονδυλίων στα τέσσερα σκέλη του προγράμματος, ένα πολύ σημαντικό ποσό ύψους 689,5 εκατ. EUR (σε τρέχουσες τιμές) διατίθεται στο νέο σκέλος «Αξίες της Ένωσης» και καθορίζονται οι βασικές προϋποθέσεις προκειμένου αυτό να λάβει χρηματοδότηση ήδη από το 2021 — με κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου καλείται η Επιτροπή να λάβει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου. Ταυτόχρονα, ένα «ποσό ευελιξίας» ύψους 91,2 εκατ. EUR (σε τρέχουσες τιμές) μένει αδιάθετο, για την αντιμετώπιση τυχόν αναδυόμενων αναγκών.

Διάθεση κονδυλίων και υλοποίηση

17. Προκειμένου να προβληθούν οι μείζονες προτεραιότητες πολιτικής, σε κάθε σκέλος προστέθηκε περιορισμένη διάθεση κονδυλίων. Ταυτόχρονα, το ετήσιο περιθώριο ευελιξίας της Επιτροπής να παρεκκλίνει από την εν λόγω ειδική διάθεση κονδυλίων αυξήθηκε από πέντε σε δέκα τοις εκατό, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή και η ικανότητα ανταπόκρισης στα μελλοντικά προβλήματα. Ομοίως, επιβεβαιώθηκε ότι το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας θα εγκρίνεται μέσω εκτελεστικών πράξεων.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

18. Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση απηχεί τη συμβιβαστική λύση που επιτεύχθηκε κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η συμβιβαστική αυτή λύση επιβεβαιώθηκε με την προαναφερόμενη επιστολή του προέδρου της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και στη συνέχεια εγκρίθηκε από την ΕΜΑ στις 17 Φεβρουαρίου 2021.